

Ю. М. ЖОРНОКУЙ,

кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України

«СУБ'ЄКТИВНЕ КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО» VS. «СЕКУНДАРНЕ ПРАВО»: ET PRO CON

У поданій науковій статті автором запропоноване власне бачення співвідношення категорій «суб'єктивне корпоративне право» та «секундарне право». На підставі порівняльного аналізу вказаних понять зроблено висновки про те, що в корпоративних відносинах більш доцільно використовувати категорію «секундарна правомочність» замість поняття «секундарне право», що пояснюється змістом корпоративної правоздатності. Саме використання тієї чи іншої правомочності, що становить зміст відповідного права, зумовлює (викликає до життя) інші правомочності та є підставою для зміни обсягу суб'єктивного корпоративного права.

Ключові слова: корпоративні правовідносини, суб'єктивне корпоративне право, секундарне право, правоздатність, правомочність, корпоративний обов'язок.

Постановка проблеми. Під час вивчення правової природи суб'єктивного корпоративного права варто звернути увагу на його співвідношення з окремими правовими категоріями, що мають істотний вплив на встановлення особливостей його правового режиму. Вважаємо, що однією з таких категорій є «секундарне право». Акцент, зроблений на розмежуванні вказаних понять, дозволить нам чітко встановити самостійне місце суб'єктивного корпоративного права, що становить зміст регулятивного корпоративного правовідношення.

Метою статті є з'ясування співвідношення категорій «суб'єктивне корпоративне право» і «секундарне право» у сфері корпоративних відносин.

Аналіз останніх досліджень. Вивченню юридичної природи суб'єктивних корпоративних прав та прав без обов'язків своїй праці присвятили такі вчені, як О. Б. Бабаєв, В. А. Белов, С. М. Братусь, Є. В. Вавилін та ін.

Виклад основного матеріалу. Трансформація корпоративних інтересів у суб'єктивні корпоративні права має місце не лише у результаті виникнення принципово нових норм, але й у результаті дій, спрямованих на їх досягнення. Як наслідок, склад «суб'єктивне корпоративне право – правомочності» в юридичній літературі не отримав одностайності, що викликано існуванням концепції «*секундарних прав*». Ще Е. Зеккель зазначав, що секундарні права як вид приватних прав незалежно від поширеності

та практичного значення не мають навіть чіткого позначення, не кажучи вже про стабільну теоретичну основу [1, с. 205]. Отже, існує потреба у проведенні порівняльного аналізу відповідного правового явища із суб'єктивним корпоративним правом.

У цивілістичній науці пануючою є позиція, за якою секундарні права, поряд зі «звичайними» цивільними суб'єктивними правами, мають визнаватися такими ж суб'єктивними правами [2, с. 5; 3, с. 10]. Основним аргументом наведеного є те, що секундарне право надає можливість задовольнити управомоченій особі власний інтерес; може бути предметом судового захисту; здатне до передачі в порядку універсального правонаступництва. Такий підхід дозволяє вивчати секундарні права в числі суб'єктивних прав лише до того моменту, доки не буде визначено, чим забезпечується можливість такої поведінки. За загальним правилом суб'єктивному праву кореспондує юридичний обов'язок. Однак специфіка секундарного права полягає в тому, що у пасивного суб'єкта не існує обов'язку, а саме таке право полягає у можливості реалізації інтересу управомоченої особи. Звідси, зазначається, що секундарні права утворюють самостійну групу відносних прав поряд із зобов'язальними, оскільки секундарне правовідношення характеризується можливістю задовольнити інтерес власною юридичною дією і пов'язаністю пасивного суб'єкта, яка протистоїть відповідній можливості [4, с. 771, 784–785]. Вважаємо, що мають

місце певні аналоги, наведені нами під час порівняльного аналізу суб'єктивного корпоративного права та корпоративного інтересу [5, с. 189–195].

На думку А. Г. Певзнера, суб'єктивне право є простою сукупністю правомочностей, в якій далеко не кожній з окремих правомочностей має протистояти «яка-небудь частина обов'язку» [6, с. 22–25]. Використовуючи зазначену позицію, можна звернути увагу, що поділ категорій «суб'єктивне цивільне право» і «правомочність» має сенс лише в тому випадку, коли в праві можна вказати декілька правомочностей. В іншому випадку відповідні поняття є тотожними. Таким чином, правоутворюючі правомочності виявляються суб'єктивними цивільними правами. Що стосується решти секундарних прав, то ту частину, яка має самостійне існування, слід вважати все-таки правами. Іншу ж частину, що існує всередині якого-небудь суб'єктивного цивільного права, точніше позначити поняттям «правомочність».

Отже, отримала розвиток теорія, за якою явища, узагальнено визначені як секундарні права, не мають спільної правової природи, а мають визнаватися різними варіантами дій реальної діяльності, що оцінюються як юридичні склади, юридичні факти, їх елементи, а також акти здійснення суб'єктивного цивільного права, які складають дії цивільно-правової діяльності [7, с. 223]. Саме такі обставини стали підставою поділу всіх правових явищ, що належать до секундарних прав, на дві групи: 1) права, які є передумовами виникнення правовідносин (право на акцепт, право на прийняття спадщини); 2) права, які входять в уже існуючі правовідносини (право розірвання договору, право вибору в альтернативному зобов'язанні) [6, с. 19].

Секундарне право є юридично захищеною (визнаною правопорядком) можливістю особи набути, мати і здійснювати (у т. ч. охороняти і захищати) те чи інше конкретне суб'єктивне право, а також розпоряджатися ним (визначати його юридичну долю). За своєю юридичною природою секундарні права є досить близькими до суб'єктивних прав. Це також вид і міра можливої поведінки, що дозволяє суб'єкту задовольнити його власні інтереси. Реалізація таких прав полягає в послідовності тих же стадій, що і здійснення інших суб'єктивних прав. Однак, на думку окремих вчених, відмінність секундарного від суб'єктивного права полягає в тому, що перше належить до категорії можливостей вчинення юридичних, а не фактичних дій, тобто має своїм об'єктом суб'єктивне право, а не блага, що є об'єктами фактичних відносин [8, с. 331].

Секундарні права не потребують (на відміну від суб'єктивних) свого забезпечення юридичним

обов'язком. Якщо у правовідношенні праву протистоїть обов'язок, то секундарному праву протистоїть дещо інше – елемент, який полягає у необхідності рахуватися з діями іншої, чітко визначеної особи. Найбільш точною категорією, яка б відобразила специфіку стану пасивного суб'єкта, є, на думку О. Б. Бабаєва, поняття «нести наслідки...» (претерпевать – рос.) [2, с. 57]. У той час як суб'єктивне право, будучи можливістю здійснення певних фактичних дій, аксіоматично прив'язується до поняття обов'язку – поняття про міру поведінки осіб, що забезпечує можливість їх здійснення. Секундарне право існує саме по собі, поза зв'язком з будь-яким обов'язком. Суб'єктивне право може бути порушене шляхом вчинення особою таких дій, які порушують його або перешкоджають володільцю такого права у його здійсненні. Якщо невиконання обов'язку є перешкодою у здійсненні права іншого суб'єкта, то секундарне право порушити не можна: його здійснення залежить виключно від дій носія права. Юридичний ефект здійснення секундарного права настане неминуче, як би активно та інтенсивно проти нього не заперечувала особа, яка піддалася дії цього ефекту.

Наслідком змістовної відмінності секундарних та суб'єктивних прав є те, що подібно до того як правоздатність, будучи юридичною якістю особи, не може бути ні змінена, ні, тим більше, порушена інакше як у випадках, прямо встановлених законом (в інших випадках за діями, направленими на зміну або порушення правоздатності, законом просто не буде визнано ніякого юридичного ефекту), точно так і секундарне право не може бути порушене, що називається, за визначенням (від того, що закон не надає особам, які протистоять його володільцю, таких юридичних можливостей, які б могли яким-небудь чином вплинути на секундарне право).

Існує пропозиція розуміти секундарні права двояким чином [8, с. 334]. З одного боку, їх слід розглядати як конкретизовані прояви цивільної правоздатності (її динамічної складової), оскільки ці можливості стосуються юридичних дій, що спрямовані на виникнення і динаміку конкретних суб'єктивних прав (до їх числа належать дії з придбання, володіння та здійснення суб'єктивних прав, а також розпорядження ними). З другого боку, секундарні права мають розглядатися як цивільно-правова форма особливого роду, не тотожна жодній із традиційних суміжних форм – ні елементам цивільної правоздатності, від яких вони відрізняються ступенем конкретності власного об'єкта, ні суб'єктивним правам, від яких їх відрізняє зміст і мета надання. Отже, секундарні права – особлива правова форма, що займає проміжне місце між суб'єктивними правами, з якими вони

схожі ступенем своєї конкретизації, і загальною цивільною правоздатністю, на яку вони досить схожі своїм змістом, засобами забезпечення та механізмом здійснення.

Не існує в науці й єдності стосовно характеристики секундарного права як права абсолютного чи відносного. Зокрема, висловлена думка, що секундарне право наділене здатністю створювати, змінювати і припиняти правовідношення, входить до складу абсолютного правовідношення, може передаватися у спадок, здійснюється шляхом одностороннього волевиявлення, у якості юридичного факту в механізмі здійснення суб'єктивного права є передумовою реалізації даного суб'єктивного права [9, с. 154]. У противагу наведеному пропонується секундарне право відносити до групи відносних прав поряд з правами вимог [2, с. 5]. На відміну від активної сторони зобов'язання інтерес секундарно-управомоченої особи задовольняється за рахунок власних дій. Принципова відмінність секундарних прав від усіх інших видів суб'єктивних прав полягає в їх цільовій направленості, у тому, що вони виконують службову роль і не призводять до отримання блага, а покликані сформувати суб'єктивне право на отримання блага. Таким чином, ті суб'єктивні права, які спрямовані на створення іншого суб'єктивного права, можуть бути виділені в окрему класифікаційну групу секундарних прав.

У сфері корпоративних відносин секундарні права не можуть бути абсолютними і, як наслідок, повинні бути поміщені в групу відносних прав, тобто, як і суб'єктивні корпоративні права, вони мають обмежене коло зобов'язаних осіб. Секундарне право має певну позитивну цінність, яка полягає в тому, що ніхто, крім управомоченого суб'єкта, не має відповідної можливості, яка надає йому певні переваги. Порівняно з публічною офертою, яка надає однакову можливість для будь-яких суб'єктів цивільного права укласти договір на умовах, указаних у ній, оголошення, наприклад, додаткової емісії акцій чи повідомлення про проведення загальних зборів акціонерів не може розглядатися як виключна, належна чітко визначеному акціонеру можливість. Тобто якщо деякою можливістю у рівному ступені володіє невизначене коло осіб, то вона не може бути визнана правом. Отже, її недоцільно розглядати як секундарне корпоративне право. Проводячи паралелі між вказаним підходом та здійсненням суб'єктивних корпоративних прав, можна зазначити, що відповідне право може бути визнане секундарним стосовно права акціонера – власника простих акцій самостійно скликати позачергові загальні збори акціонерів (ст. 47 Закону України «Про акціонерні товариства»).

Невизначеність у законодавстві та цивілістичній науці співвідношення між категоріями «суб'єктивне право» і «правомочність» вносить дисбаланс в окремі сфери суспільних відносин, однією з яких є й корпоративні відносини. Зокрема, право на участь у формуванні волі юридичної особи пропонується визнати секундарним, оскільки секундарно-управомоченому суб'єкту (акціонеру, члену наглядової ради, члену колегіального виконавчого органу, одноосібному виконавчому органу) протистоїть пов'язаність юридичної особи волевиявленням іншої особи [2, с. 7, 140]. Отже, пропонується, досліджуючи секундарні права і корпоративні правовідносини, вважати, що в силу обрання особи до ради директорів (наглядової ради – за законодавством України) у неї з'являється секундарне право брати участь у справах товариства. Проте наповнення цього права є дещо іншим, ніж відповідного права акціонера, оскільки повноваження наглядової ради є відмінними від повноважень загальних зборів акціонерів. Зокрема, між правами члена наглядової ради і суб'єктивним корпоративним правом акціонера є одна досить істотна різниця. Так, право члена наглядової ради брати участь у справах товариства є одночасно його обов'язком, за виконання якого може передбачатися винагорода (ч. 4 ст. 51 Закону України «Про акціонерні товариства»). Акціонер управі за власним бажанням брати або не брати участь у загальних зборах акціонерів, голосує виключно на власний розсуд. У свою чергу, член наглядової ради не лише вправі, але й зобов'язаний з'явитися на засідання відповідного органу, брати участь в обговоренні питань, внесених до порядку денного, і виражати свою волю шляхом голосування. Таким чином, якщо акціонер діє у власних інтересах, то член наглядової ради керується в першу чергу чужими інтересами.

Однак виникає питання: чи буде стосуватися «секундарне право», що виникає в обраній особі, корпоративних відносин? Навряд чи можна дати стосовно вказаного питання позитивну відповідь. Справедливо стверджує О. Б. Бабаєв, що вказане право є відмінним від відповідного права акціонера. Проте в продовження власної думки спірно її завершує – «оскільки компетенція наглядової ради є відмінною від компетенції загальних зборів акціонерів». Незрозумілим є те, яким чином секундарне право особи, обраної до наглядової ради, може порівнюватися із секундарним корпоративним правом акціонера, оскільки ми маємо різноплощинні за своєю природою правовідносини. У першому випадку доречно вести мову про правосуб'єктність особи, обраної до органу АТ, що й зумовлює *обов'язок* (виділено мною. – Ю. Ж.) члена наглядової ради брати участь

у роботі відповідного органу. У той же час правосуб'єктність акціонера має корпоративний характер, що має цивільно-правову природу й ґрунтується на здійсненні ним *права* (виділено мною. – Ю. Ж.) на участь в управлінні товариством.

Уживаючи словосполучення «секундарна правомочність», їй надається значення складової частини суб'єктивного права кредитора, яка виступає основою для вчинення односторонніх волевиявлень, направлених на зміну або припинення правовідносин [10, с. 16]. Отже, категорії «секундарне право» і «правомочність» є різними за правовою природою, оскільки коли правомочності (як можливості, що входять до складу правоздатності) характеризують здатність до набуття, володіння, здійснення і розпорядження правами взагалі, об'єкт секундарного права – це завжди одиничне конкретне суб'єктивне право (або комплекс суб'єктивних прав, сформований станом на певний момент часу). Тому будь-яке корпоративне право може складатися з правомочностей, а останні – із субправомочностей [11, с. 39; 12, с. 197], але ніяк не з окремих прав.

Висновки. Вважаємо, що ознаками секундарності у корпоративних відносинах можуть бути наділені правомочності як складові єдиної корпоративної правоздатності, які під час здійснення та трансформації у суб'єктивні корпоративні права змінюють правовий статус акціонера – обсяг його корпоративних прав (наприклад, володіння 10 і більше відсот-

ками акцій надає акціонеру можливість скликати позачергові загальні збори акціонерів. У разі відмови виконати вимогу акціонера та вчинити відповідні дії наглядовою радою АТ у акціонера виникає правомочність вчинити ці дії самостійно).

Окреслені проблемні аспекти та наукова дискусія в юридичній літературі дозволили дійти висновку, що:

1. Секундарне право є особливим різновидом суб'єктивних цивільних прав, здійснення яких полягає в односторонньому волевиявленні й спрямоване на виникнення іншого суб'єктивного права. Однак відповідне право має власну специфіку – йому не кореспондує конкретний обов'язок.

2. За своєю юридичною природою секундарні права є близькими до суб'єктивних прав у випадку, коли право складається з однієї правомочності. Принципова відмінність секундарних прав полягає у їх цільовій спрямованості (вони виконують службову роль і не призводять до отримання блага, а покликані сформувати суб'єктивне право (його обсяг) на отримання блага).

3. У корпоративних відносинах більш доцільно використовувати категорію «секундарна правомочність» замість поняття «секундарне право», що пояснюється змістом корпоративної правоздатності. Саме використання тієї чи іншої правомочності, що становить зміст відповідного права, зумовлює (викликає до життя) інші правомочності та є підставою для зміни обсягу суб'єктивного корпоративного права.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зеккель Э. Секундарные права в гражданском праве / Э. Зеккель // Вестн. гражд. права. – 2007. – № 2. – С. 205–252.
2. Бабаев А. Б. Проблема секундарных прав в российской цивилистике : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / А. Б. Бабаев ; Моск. гос. ун-т им. М. В. Ломоносова. – М., 2006. – 157 с.
3. Братусь С. Н. Субъекты гражданского права / С. Н. Братусь. – М. : Юрид. лит., 1950. – 368 с.
4. Гражданское право: актуальные проблемы теории и практики / под общ. ред. В. А. Белова. – М. : Юрайт-Издат, 2008. – 993 с.
5. Жорнокуй Ю. М. Суб'єктивне корпоративне право і законний інтерес: актуальні аспекти корпоративного правореалізаційного застосування / Ю. М. Жорнокуй // Право і безпека. – 2011. – № 4 (41). – С. 189–195.
6. Певзнер А. Г. Понятие гражданского правоотношения и некоторые вопросы теории субъективных гражданских прав / А. Г. Певзнер // Учен. зап. ВЮЗИ. Вып. V : Вопросы гражданского права. – М., 1958. – С. 3–34.
7. Родионова О. М. Механизм гражданско-правового регулирования в контексте современного частного права / О. М. Родионова. – М. : Статут, 2013. – 336 с.
8. Белов В. А. Гражданское право. Общая часть : учебник. Т. 1 : Введение в гражданское право / В. А. Белов. – М. : Юрайт, 2011. – 521 с.
9. Вавилин Е. В. Осуществление и защита гражданских прав / Е. В. Вавилин ; Рос. акад. наук, Ин-т государства и права. – М. : Волтерс Клувер, 2009. – 360 с.
10. Денисевич Е. М. Односторонние сделки в гражданском праве Российской Федерации: понятие, виды и значение : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Е. М. Денисевич. – Екатеринбург, 2004. – 25 с.
11. Жилинкова И. В. Гражданское правоотношение: системно-структурный подход / И. В. Жилинкова // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Спецвип. Серія: Право. – 2010. – № 929. – С. 37–46.

12. Корпоративное право: Актуальные проблемы теории и практики / под общ. ред. В. А. Белова. – М. : Юрайт, 2009. – 678 с.

REFERENCES

1. Zekkel E. Sekundarnye prava v grazhdanskom prave (Secondary Rights in Civil Law), E. Zekkel, *Vestnik grazhdanskogo prava*, 2007, No. 2, pp. 205–252.
2. Babaev A. B. *Problema sekundarnykh prav v rossiyskoy civilistike* (Secondary Problem in the Russian Civil Rights), dis. ... kand. yurid. nauk, 12.00.03, Moskovskiy Gosudarstvennyy Universitet im. M. V. Lomonosova, M., 2006, p. 157.
3. Bratus S. N. *Subekty grazhdanskogo prava* (Subjects of Civil Law), M., Yurid. lit., 1950, p. 368.
4. *Grazhdanskoe pravo: aktualnye problemy teorii i praktiki* (Civil Law: Current Theory and Practice), pod obsch. red. V. A. Belova, M., Yurayt-Izdat, 2008, p. 993.
5. Zhornokui Yu. M. Subiektivne korporativne pravo i zakonnyi interes: aktualni aspekty korporativnoho pravorealizatsiinoho zastosuvannya (Corporate Subjective Right and Legitimate Interest: Current Aspects of Corporate Prorealtime Application), Yu. M. Zhornokui, *Pravo i bezpeka*, 2011, No. 4 (41), pp. 189–195.
6. Pevzner A. G. Ponyatie grazhdanskogo pravootnosheniya i nekotorye voprosy teorii subektivnykh grazhdanskih prav (The Concept of Civil Legal Relationship and some Questions of the Theory of Subjective Civil Rights), A. G. Pevzner, *Uchenye zapiski VYuZI. Vyp. V. Voprosy grazhdanskogo prava*, M., 1958, pp. 3–34.
7. Rodionova O. M. *Mehanizm grazhdansko-pravovogo regulirovaniya v kontekste sovremennogo chastogo prava* (The Mechanism of Civil Regulation in the Context of Modern Private Law), M., Statut, 2013, p. 336.
8. Belov V. A. *Grazhdanskoe pravo* (Civil Law) *Obschaya chast. T. 1. Vvedenie v grazhdanskoe parvo*, uchebnik, V. A. Belov, M., Izd-vo Yurayt, 2011, p. 521.
9. Vavilin E. V. *Osuschestvlenie i zaschita grazhdanskih prav* (Exercise and Protection of Civil Rights), E. V. Vavilin, Rossiyskaya akad. nauk, In-t gosudarstva i prava, M., Volters Kluver, 2009, p. 360.
10. Denisevich E. M. *Odnostoronnie sdelki v grazhdanskom prave Rossiyskoy Federacii: ponyatie, vidy i znachenie* (Unilateral Transactions in the Civil Law of the Russian Federation: Concept, Types and Value), avtoref. dis. ... kand. yurid. nauk : 12.00.03, Ekaterinburg, 2004, p. 25.
11. Zhilinkova I. V. *Grazhdanskoe pravootnoshenie: sistemno-strukturnyy podhod* (Civil Relations: Systemic-Structural Approach), I. V. Zhilinkova, *Visnik Harkivskogo nacionalnogo universitetu im. V. N. Karazina, Specvipusk, Seriya: Pravo*, 2010, No. 929, pp. 37–46.
12. *Korporativnoe pravo: Aktualnye problemy teorii i praktiki* (Corporate Law: Actual problems of Theory and Practice), pod obsch. red. V. A. Belova, M., Izdatelstvo Yurayt, 2009, p. 678.

Ю. М. ЖОРНОКУЙ

кандидат юридических наук, доцент, ведущий научный сотрудник
НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины

«СУБЪЕКТИВНОЕ КОРПОРАТИВНОЕ ПРАВО» VS. «СЕКУНДАРНОЕ ПРАВО»: ET PRO CON

В представленной научной статье автором предлагается собственное видение соотношения категорий «субъективное корпоративное право» и «секундарное право». На основании сравнительного анализа указанных понятий сделан вывод о том, что в корпоративных отношениях более целесообразно использовать категорию «секундарное правомочие» вместо понятия «секундарное право», что объясняется содержанием корпоративной правоспособности. Именно использование того или иного правомочия, составляющего содержание соответствующего права, предопределяет (вызывает к жизни) другие правомочия и является основанием для изменения объема субъективного корпоративного права.

Ключевые слова: корпоративное правоотношение, субъективное корпоративное право, секундарное право, правоспособность, правомочие, корпоративная обязанность.

Yu. M. ZHORNOKUY

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, Leading Researcher of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

«SUBJECTIVE CORPORATE RIGHT» VS. «THE RIGHT WITHOUT DUTIES»: ET PRO CON

Problem setting. The legal assessment of such a phenomenon as corporate rights is rather ambiguous and their understanding is not consistent with the terminology used in the Civil Code of Ukraine. Obvious are different approaches to the determination of the subjective corporate right, the result of which is consolidation within the Law of Ukraine «On Joint-Stock Companies» of the instruction about the presence of plurality of rights of a shareholder, but within the Civil and Commercial Codes of Ukraine – about the presence of legal authorities. Meanwhile, there is inconsistency in the mentioned Law, because the same definition of corporate rights uses both the term «other rights» (referring to the components of corporate rights) and the concept of «legal authority». A single category of «legal authority» within the subjective corporate right is rightly used, in our opinion, in these Codes. Relevant inconsistency brings to life the need to define not only the legal nature and content of the subjective corporate right, but conduction of its comparative analysis with other legal structures – one of which is the right without duties.

Analysis of recent researches and publications. The subject of studying the legal nature of the subjective corporate rights and the rights without duties was the interest of O. B. Babaiev, V. A. Belov, S. M. Bratus, Ye. V. Vavilin and others. However, the papers of these professionals do not contain an exhaustive answer to the question regarding legal practice concerning legal qualification and clarification of the correlation of the studied legal categories.

Target of research. The objective of the article is to clarify the correlation of the categories «subjective corporate right» and «the right without duties». Particular attention is paid to their use in the sphere of corporate relations and setting arguments pro and con of their application.

Article's main body. In civil law science there is the dominant position, according to which the rights without duties together with «general» civilian subjective rights should be recognized the same subjective rights. However, the theory, according to which the phenomena, generally defined as the rights without duties, not having common legal nature, but are to be recognized as different options of real activity, measured as the legal compositions, legal facts, their elements and acts of implementation subjective civil right, which compose the actions of civil and legal activity, has been developed.

The consequence of the content difference between the rights without duties and subjective rights is the fact that just as legal competence, being a the quality of a person, can neither be changed nor moreover violated except in the cases directly established by the law (in other cases according to the actions directed at changing or violating legal competence, the law simply will not recognize no legal effect), as well as the right without duties can not to be violated, that is a priori (because the law does not provide people, who oppose its holder, such legal opportunities that could in any way affect the right without duties).

Categories «the right without duties» and «legal authority» are different in legal nature, as when legal authorities (as the opportunities that are part of the legal competency) characterize the ability to the acquisition, possession, exercise and disposition of the rights in general, the object of the right without duties – is always single specific subjective right (or set of subjective rights formed at a definite period of time). Therefore, any corporate right may consists of legal authorities, and the latter – with sub-legal authorities, but not of individual rights.

Conclusions and prospects for the development. Based on the conducted analysis the author concludes that it is more appropriate to use the category of «legal authority without duties» instead of the term «the right without duties» within corporate relations, and this is due to the content of the corporate competency. It is the use of a legal authority that includes the content of the relative right causes (causes to life) other legal authorities, so this is the basis for changing the format of the subjective corporate right.

Key words: corporate legal relations, subjective corporate right, the right without duties, legal competency, legal authority, corporate responsibility.